

Gazeta Invățătorilor

ORGAN SĂPTĂMĂNAL PENTRU APĂRAREA INTERESELEOR ÎNVĂȚĂTOREȘTI

„Scrieți băeți ori cum, numai scrieți!”

Cu cuvintele puse în fruntea acestor rânduri își îndrumă elevii, ca să scrie, Ioan Eliade Rădulescu, părintele literaturii române, atunci, când eră o rușine a scrie românește, când domnea mentalitatea, ca în limba românească nu să pot pune pe hâr pe ideile și în alte limbi și mai pres de toate, când tineretul, care se cultivă aproape numai în școale străine, nici nu știă scrie românește.

Cu aceste cuvinte mă adresez și eu azi către voi, cari formați generația tinăra a învățătorimii, îndemnându-vă a scrie ori cum, numai să scrieți.

Primele încercări vor merge mai nevolos și poate nu vă va succede să vă plasați ideile sau după așa dori. Mulți dintre voi vor simți greutate în așternerea pe hârte a gândurilor cari vă preocupă și veți simți o oarecare răcoare gândindu-vă, că vi-se va face o eventuală critică răuvoitoare.

Nu, să nu fiți preocupați de aceasta teamă, căci noi, cari am trecut prin multe încercări, precum și preste înfrigurările primului scris, veghem cu multă atențiune la dezvoltarea voastră intelectuală, nu altcum și la primele voastre apariții pe arena publică și socială, iar din aceasta atențiune, vă asigurăm, nu lipsește bunăvoința părintească—colegială!

Limburile pe cari le trăim nici nu admit, ca învățătorul să rămână exclusiv numai cu capitalul intelectual cu care a eșit de pe băncile școlii, căci acesta, nefructificat, va dispăre încărând, ocupându-l locul totală rustificare. Or, pânpu-i evoluat ză cu ză, cu tot ce se află întrânsa și tot ce nu urmează aceasta cale și tendință naturală, degenează și se ruinează. Și cum, degenează și se ruinează este plin de însuflețire pentru însemnata misiune și vrea să înă pas cu evoluția științei și îndeosebi a specialității sale, este atât de naturală dacă fiestă care este atât de naturală colectivești se nizește să facă tot posibilul, ca să apară și să se mențină în cele dintrâi rânduri.

Din primele voastre încercări va lipsi eleganța de stil, coordonarea fascinantă și chiar și puterea de convinge. Acestea toate însă își vor face apariția succesiv prin exercițiu îndelungat, prin citirea cu multă atenție a bucăților cari sunt încadrate între mărgăritarele literaturii și nu mai puțin prin notarea expresiunilor cari formează frumusețea limbii noastre.

Acum, când avem un organ propriu de publicitate, care este tribuna liberă a expunerii tuturor doleanțelor și a aspirațiilor învățătoarești, trebuie să folosim prilejul ce vi-se dă, ca să vă cultivați și să contribuiți la selecționarea valorilor cari zac ascunse în sinea valorului didactic primar și subprimar.

Prima condiție ce vi-se cere este, ca scrisul vostru să fie românesc, patriotic, dinastic, urban, plin de reverență și de legea noastră strămoșască și pătruns de cele mai curate sentimente de alturism și de colegialitate.

Conziderând că nu peste mult voi vedea și acela, cari veți lua steagul conducerii din mâinile noastre siabite prin sarcina anilor și alor întemperi, vă zic:

Scrieți băeți ori cum, numai scrieți! dolar.

Asociația Invățătorilor din Județul Arad

Nr. 104—929.

CONVOCARE.

În înțelesul deciziei com. central al Asociației adusă în ședința dela 14 Sept. a. c., prin prezenta se convoacă adunarea generală a „Asociației Invățătorilor” din Jud. Arad, pe ziua de 3 Noemvrie 1929 în comuna Ineu, cu următorul

PROGRAM:

Ședința I.

1. La ora 9: Chemarea Duhului Sfânt.
2. La ora 10: Deschiderea adunării generale.
3. Esmiterea comisiunilor.
4. „Școalele de copii mici,” conferință de d. D. Olariu s. rev.
5. „Școala activă” conf. de d-l G. Ruja inv. Chișineu-Criș.
6. Reflexiuni asupra conferințelor.

Ședința II.

7. Rapoartele comisiunilor.
8. Propunerile și interpelări.
9. Restaurarea com. central al Asoc. și al Casei Invăț. din Arad.
10. Încheierea adunării generale.

N. Dima
secretar.

N. Cristea
președinte.

N. B. Propunerile și interpelările sunt a se prezenta prezidiului cu 48 ore înainte de desfășurarea lor.

Criza Cărții

Criza cărții. Atât de mult s'a vorbit și s'a scris în această privință, și atâtea soluții s'au dat, unele mai bine chibzuite de cât altele și de acela mai neaplicabile, că de oțelul de grea i-ar fi ori cărui dornc de a ști tot ce s'a spus și scris asupra acestei chestiuni. Și, de fapt, totui se reduce la examinarea unela din perpetuarea căpetei ce contribuie la pricinarea de crize cărți.

Absența unei drepte înțelegeri a nevoilor culturale ale științurilor de carte de la țară și o nesocotire a posibilităților de înțelegere a lucrărilor ce se introduc în bibliotecile diferitelor „Căminuri, ca și în acele simple de pe la sate, aceasta este cauza fundamentală a răului de care suferă cărțaria noastră în genere.

E lucru știut, în deoște, cum se întemeiază o bibliotecă. O pantuză, la început, printre cunoscuții celui, sau celor ce au pus la cale întemeierea bibliotecii, are de rezultat strângerea câtorva sute de broșuri și opusculile obscure — „îmbunătățiri în creșterea cailor”, „Determinarea lioiei orizontului”, „Foloasele alidadei în balistică” și alte opere tot atât de pe înțelesul tuturor.

Firește că autorii de opere literare sau științifice bune, nu pot să ofere gratuit cărțile lor, în primul rând pentru că nu au la dispoziție și apoi, fiindcă ar trebui, fiind seamă de numărul amatorilor de întemeiat bibliotecă pe gratis, ar trebui să epuizeze câte o ediție, întreagă „facând față cererilor”.

Editorii de bună seamă că nu pot face același lucru ca și scriitorii — refuzând metodice orice scrieri de cărți, gratuite, întră cât e lucru știut pentru tiparul și hârta unei cărți de două sute de pagini trebuie cel puțin o sută de mil lei, fără a mai socoti celelalte cheltuieli pentru transport, vânzare, riscuri, cari toate contribuiesc la imobilizarea și nerentabilitatea unei sume certe de bani.

Statul, prin „Casa școlii” contribuie, însă la, menținerea amintitei „crize”, prin lesnicioase donații de cărți literare, din colecția de tipărituri executate, oficiale, pentru satisfacerea cererilor de cărți gratis.

Câtă vreme oamenii luminați ai satelor — învățătorii și preoții — vor continua să întrebuințeze același sistem pentru a strânge cărți nu vom avea bibliotecă cu adevărat citite și bine alcătuite la țară.

Iar leacul e la îndemâna tuturor, și mai ales a starostilor învățătorii de la sate.

De două ori pe an, cel puțin, luminătorii satelor au puțină de a strânge la olăit, pe toți sătenii, la începutul școlii, când vin toți părinții copiilor în vârstă de școală și la sfârșitul anului școlar, la împărțirea premilor.

În ambele prilejuri, un dascăl luminat și plin de dragoste pentru școală și bibliotecă ei, poate să-l facă pe toți cei de față să aducă câte o sumă mică — doi până la cinci lei de persoană — adunându-se câteva sute de lei de fiecare dată.

Așa că, în fiecare an poate să aducă, pe această cale — pentru bibliotecă — câteva mii de lei, din care poate să cumpere numai cărți bune — operele clasicele noastre și scrieri potrivite pentru sătenii din toate târmurile de activitate.

În astfel, întocmindu-se bibliotecă numai cu cărți scrise pe înțelesul țărânului, firește că se desvoaltă și dragostea de citit și în mod firesc, dispăre, ca prin farmec „criza” amintită.

Pentru aceasta înțelegi, se cere ca marea falangă de iuptători ai luminării să-și înțeleagă menirea.

Trebuie să lupte, pe toate căle, pentru stăpîrea beției la țară, semănând în sufletul țărânului dragostea de economie și, implicit, prin bibliotecă și lectură pe la clăci prin autorii noștri mari, dragostea de cetit.

Ei pot și ei trebuie să stărpească cerșitoria întemeierea la țară, atunci, când, sub o asemenea călduzire, țărânii vor înjumătăți, dacă nu economisi, deplin, cheltuiala pe țucă și basamac — atunci pot fi siguri semănătorii luminii la sate că-și vor împlini menirea!

Un pic de pătrundere a înaltei și nobilelor lor misiuni, și putem fi siguri toți de propășirea culturală ce ne așteaptă privind ca și cum n'ar fi fost falmoasă „criză a cărții”. N. PORA

Problema vremii.

Noile metode ale cunoașterii copilului.

de T. Mariș

Am spus în numărul trecut, că cunoașterea copilului despre care am vorbit absolut și necesară, nu mai este suficientă pentru învățătorul de azi, împrejurările vieții i-au impus nou metode pentru cunoașterea copilului pe cari trebuie să se utilizeze, dacă vom ca muca noastră să se facă cu rezultate pozitive atât pentru individ cât și pentru societate.

Primul metod care trebuie utilizat chiar în primele zile ale anului școlar este examenul antropometric. Despre modul cum trebuie executat acest examen, am dat informațiuni în cadrele „Societății Petru Poniș pentru studiul copilului român”, publicându-le în gazeta oficială Nr. 1—2 | 1928. Amănunte cu privire la acest examen se află în Pedagogia dlui D. Theodosiu. Examenul antropometric se face tot la câte șase luni.

Eu dau acum, pe baza rezultatului examenului antropometric întreprins de „Societate Dr. P. Poniș pentru studiul copilului român”, principalele aspecte ale creșterii generale fizice: talie și greutate pe cari trebuie să le aibă copilul român din județul nostru la intrarea:

1. în grădina de copii 5—6 ani.
2. „ școala primară, 7—8 „
3. „ „ secundară, 11—12 „

pe baza căror date fiecare educator va controla cum se comportă la acest rezultat elevii întrăți în școala sa.

1. La intrarea în grădina de copii, 5—6 ani, copilul român din județul nostru — conform măsurilor noastre — se prezintă în modul următor:

a) Talia (medie) 101 cm. băieții și 109 cm fetele. Cea mai mare talie la băieții examinați je noi a fost 120 cm. iar cea mai mică 96 cm. La fete cea mai mare talie a fost 127 cm. iar cea mai mică 96 cm.

Talie sub medie au avut băieții 14,28% fete 50 %
„ peste „ „ „ băieții 85,73% fete 50 %

b) Media greutății pentru băieți este 19 kg. pentru fete 18 kg. Cea mai mică greutate la băieți a fost 12 kg. iar cea mai mare 24 kg. La fete cea mai mică greutate a fost 14 kg, iar cea mai mare 27 kg.

Greutate sub medie au băieții 37,14% fetele 43,91%
„ „ „ „ băieții 62,86% fetele 56,09%

2. La intrarea în școala primară 7—8 ani pe baza examenului a 235 băieți și 208 fete făcut de noi copilul român se prezintă astfel:

a) Talia (medie) la băieți 119 cm. la fete 117 cm. cea mai mare talie la băieți a fost 133 cm. la fete 130 cm. iar cea mai mică 105 cm. iar la fete 104 cm.

Talie sub medie au avut băieții 55,49% fete 37,56%
„ peste „ „ „ băieții 44,91% fete 62,44%

b) Media greutății pentru băieți este 22 kg. pentru fete 22 kg. Cea mai mică greutate la băieți a fost 16 kg. și tot atât și la fete, cea mai mare greutate a fost la băieți 32 kg. iar la fete 35 kg.

Greutate sub medie au avut băieții 38 % fete 50,80%
„ „ „ „ băieții 62 % fete 49,20%

3. La 11—12 ani intrarea în învățământul secundar talia medie este (Continuarea în pag. II)

Problema școlii de copii mici.

(Continuare)

„Veniiți, să trăim pentru copiii noștri!”
Epitaful de pe mormântul lui F. V. Fröbel.

În Casa del Bambini își desfășură Dna Dr. Maria Montessori în toată plenitudinea metoda sa bazată pe principiile de educație infantilă, fiziologică și psihică, lansate de ea însăși.

S'ar zice că Dna Dr. Maria Montessori a copiat pe F. V. Fröbel, — și atâtă tot. Aceasta este o părere greșită, căci dânsa a luat dela acesta, pe lângă principiul cardinal, ca copiii să fie educați afară de familie, de către specialiști, — principiu, pe care-l susține F. V. Fröbel, în contradicție cu pedagogii Rousseau și Pestalozzi, cari erau de părerea, ca educația să se facă în familie, de către mamă, — și jocurile pentru copilași, precum și unele mijloace de educație a acestora. Dna Dr. Montessori se prezintă apoi înaintea lumii pedagogice și cu principiul nou, între cari prevalează libertatea absolută ce o dă elevilor săi, nu altcum și utilizarea întregii energii de care dispune fleștecare copil. În baza acestor principii, ea tinde a ajunge la independența de acțiune a elevilor, și la spontanitate.

După Dna Dr. Montessori, libertatea ce se dă copiilor eschide recompensele și pedepsele. Aceasta libertate se acordă fără ca prin ea să se limiteze mișcarea individuală a vreunui copil, de către ceilalți. Jocul este linia principală în toată procedura. Prin joc li-se vor da copiilor ocaziuni de a afla ei singuri diferitele noțiuni. Tot prin joc se va face și cultivarea sensurilor, cărora le dă deosebită atențiune. Jocurile transpun pe copil într-o atmosferă plină de fericire, tocmai de aceea, acestea vor decurge sub supravegherea unei învățătoare, care le va direcționa, fără ca ea, ori altă persoană străină să se ingereze în mersul lor, căci în acest caz, copilul își pierde nu numai încrederea de sine, ci și inițiativa, iar înșiși jocurile, farmecul.

Întreaga procedură a Dnei Dr. Montessori se bazează pe caracterul individual al educației, cu tendința de a procura cât mai multe momente de fericire pentru elev.

Dânsa aderează la principiile pedagogului F. V. Fröbel, le întregeste însă pe acestea, dând atențiunea cuvenită educației fizice și inaugurând educația individuală prin conștientizarea spontanității și cultivarea simțurilor. Unii dintre fervenții adoratori ai lui F. V. Fröbel încearcă să o combată sub titlul, că metoda ei este numai un interval de plăcere pentru elevi, după care are să urmeze decepțiunea și apoi descurajarea acestora.

În același timp are însă și foarte mulți admiratori și imitatori, cari susțin că Dna Dr. Montessori a făcut necondiționat un pas înainte relativ la educarea micilor copilași, ceea ce dovedește acceptarea metodelor sale de către multe state civilizate.

Din partea noastră constatăm, că atât F. V. Fröbel, cât și Dna Dr. Montessori merg pe aceeași cale și tind la același scop, pentru ajungerea căruia unul folosește principiul revoluționar pentru lumea pedagogică pe pe atunci, iar cea de a doua, completează aceste principii, de unde rezultă, că cele două metode se întregesc reciproc.

Principiile fundamentale ale pedagogiei lui F. V. Fröbel au mai avut și alți exponenți, cum au fost Dna Pape-Carpentier, Dna și Dl Charles Delon, etc. cari s'au nuzult a introduce și a localiza metoda întemeietorului școlilor de copii mici.

(Va urma)

D. Olariu.

Subrevivor școlar.

fi apărut:

Călăuza învățătorului

pentru clasa I primară

lecțiuni practice din primele luni de școală aranjate oră cu oră

de Traian B. Pețanca
și Maria Pețanca

Pregătirea superioară a învățătorilor din România.

(Continuare)

de Gh. Dima, prof. univ.

Cu toți vedem că, nivelul cultural general al absolvenților școlilor normale atât din punct de vedere al pregătirii științifice cât și a pregătirii pedagogice, este neîndestulător pentru a putea face față nevoilor învățământului popular, cu deosebire complicat și îngreunat prin crearea și funcționarea școlilor primare complementare și a cursurilor de vulgarizare făcute pentru adulți.

Pentru înlăturarea în cea mai mare parte a acestui neajuns trebuie ridicat nivelul școlilor normale de învățători, și de a deschide absolvenților acestor școli, perspective de continuare a studiilor în instituții de nivel universitar, și de înaintare pe cale dreaptă a elementelor mai distinse, din corpul inv.

Pentru atingerea acestui îndoit scop, cred că ar fi necesare următoarele măsuri:

1. Să se mărească cu un an (dela 7 la 8) durata studiilor secundare necesare pentru obligarea diplomei de învățător la școlile primare elementare.

2. Primii trei din acești ani de studiu să se facă fie la gimnaziu, la școlile primare complementare, sau la alte institute de nivel corespunzător. După terminarea cu succes a acestor studii

pregătitoare, candidații pentru școlile normale de învățători vor depune examen de admitere și vor fi aleși, numai pe baza meritelor, cei mai distinși.

3. Durata studiilor în școlile normale propriu zise vor fi de 5 ani, iar regimul va fi internat (bursieri și solvenți). Programul școlilor de învățători să cuprindă toate studiile teoretice din cursul superior de liceu, cu excepție limbile clasice, în locul cărora se va da o atențiune mai mare dexterităților și pregătirii pedagogice. În alegerea, dezvoltarea și tratarea chestiunilor din programa analitică se va avea în vedere pe lângă importanța științifică a cunoștințelor, ca elemente de cultură generală, și importanța lor pedagogică, din punctul de vedere al educației civice și estetice. O deosebită atenție să se dea educației morale și sociale a viitorilor învățători. De aceea e necesară șc. normală specială cu internat.

4. Absolvenților distinși ale acestor școli normale să li se poată echivala de către minister diploma de învățător cu diploma de bacalaureat, spre a putea continua studiile în învățământul superior de orice fel (teoretic, tehnic sau artistic) trecând la nevoie examen de admitere după programe special alcătuite de prof. școlilor respective.

(Urmarea din pagina 1-a)

130 cm, atât la băieți cât și la fete. Cea mai mică talie la băieți a fost 114 cm. iar cea mai mare 154 cm. La fete cea mai mică talie 123 cm. iar cea mai mare 150 cm.

Talie sub medie au avut băieți 18,12%
fete 17,50%
băieți 81,88%
fete 82,50%

Media greutatei este 30 kg. la băieți și 31 kg. la fete. Cea mai mică greutate la băieți este 20 kg. iar cea mai mare 54 kg. La fete cea mai mare a fost 42 kg. iar cea mai mică 16 kg. Greutate sub medie au avut băieți 40,62%
fete 52,50%
băieți 50,38%
fete 47,50%

Din cauza spațiului ce ne poate permite această gazetă comunic de data aceasta numai rezultatul examenului taliei și a greutății, a aspectelor principale, ale dezvoltării fizice, rezultatul complet al examenului antropometric întreprins de societatea Dr. P. Pipos pentru studiul copilului român îl vom comunica în toate amănunțele cu comentariile necesare în viitorul apropiat.

Aceste date le comunic pentruca educatorul să aibă un criteriu, compus din date culese asupra copilului român, pe baza cărora să poată constata, îndată la începutul anului școlar, dacă elevul său este normal dezvoltat, ori este întârziat, eventual are un plus în dezvoltarea fizică.

Se înțelege nu ne mulțumim numai cu aceste măsuri, ci le întregim și repetăm peste șase luni și pe celelalte indicate pentru examenul antropometric astfel:

1. Talia în picioare în cm. . . . .
2. Talia șezând în cm. . . . .
3. Greutatea în kgr. . . . .
4. Perimetrul toracic (a) inspirației (xifoidan) (b) expirației
5. Coeficient de robusticitate. C. R. Se calculează așa: Măsurăm
a) Talia în picioare T.
b) Greutatea P.

c) Circumferința toracică { 1. inspirație și 2. expirație

apoi socotim așa:

$$C. R. = T \cdot \left(\frac{P + \text{Circ. T. ins} + \text{Circ. T. exp.}}{2} \right)$$

Ar mai fi de măsurat craniul și forța brațelor. Acestea însă reclamă aparate speciale, în lipsa lor deocamdată ne mulțumim cu cele de sus, cari formează aspectele principale de dezvoltări fizice.

Examenul acesta, repet, nu este scop în sine, ci el este un mijloc în serviciul educației, dând posibilitate educatorilor să-și observe mai bine elevii, iar eu îi rog să noteze observațiile cu

privire la raportul ce-l vor afla în dezvoltarea fizică anormală sau întârziată și între nivelul intelectual și moral al acestorași copii. Iar dacă în cursul anului școlar se va observa la unii copii, că sufer de tulburări intelectuale și morale să se facă observațiuni inverse că anume cum se prezintă copilul sub raportul dezvoltării fizice. Pentru aceea e bine să repeta examenul antropometric din șase în șase luni.

Că ce se susține teoretic despre raportul dintre dezvoltarea fizică și psihică colegii mei educatori o știu eu de data asta nu spun nimic — dar atât pentru a stabili un echilibru cât datele pedagogiei experimentale confirmă pe deantregul maxima latină: „Mens sana in corpore sano”. Aș dori să studiem acest raport fără nici o idee preconcepțată. Către sfârșitul anului școlar, prin luna Mai, a ruga colegii cari au utilizat metoda aceasta să binevolască a-mi răspunde la următoarele chestiuni:

I. Cum s'au comportat copiii:
1. de 5—6 ani, cari au intrat în grădina de copii
2. de 7—8 ani cari au intrat în școala primară și
3. cei de 11—12 ani cari au intrat în școala secundară.

La rezultatul comunicat de noi:
a) Câți copii au ajuns la medie în talie și greutate?
b) Câți au trecut peste medie?
c) Câți au rămas sub medie?

II. Cei sub medie la ce nivel intelectual au ajuns până la sfârșitul anului școlar? (a se înțelege gradul de instrucție)

III. S'a observat în cursul anului în vre-un elev, normal dezvoltat fizic la începutul anului școlar, vre-o turburare intelectuală (stagnare) care să fi fost însoțită și de turburări fizice?

Examenul antropometric este unul din nouile metode ale pedagogiei moderne pentru studiul copilului.

Învățătorii din județul nostru s'au arătat în trecut a fi vrednici de multe lucruri bune. Datoria noastră, a celor de azi, este să dovedim, că și noi înțelegem rostul vremii.

Să utilizăm deci nouile metode cu toții începând cu acest an școlar, iar la sfârșitul anului pe lângă aceea, că ne cunoaștem mai bine elevii dar, sintetizăm observațiile singuraticilor educatori vom putea vorbi despre un foarte modest început de pedagogie românească.

Teodor Mariș prof.

Citiți și răspândiți
GAZETA INVATATORILOR

Bursierii vor fi obligați în acest caz să declare că vor servi statului în direcțiunea în care vor să se perfecționeze, sau vor restitui cheltuielile făcute cu întreținerea lor în școala normală.

Profesorii școlilor normale de învățători și de învățătoare să fie aleși dintre cele mai bune elemente ale corpului didactic secundar. Să li se acorde o indemnizație specială, de exemplu încă o gradatie, și un adaos de leafă pentru munca educativă și metodologică, ce o vor face în plus. Acestor profesori să li se interzică orice altă ocupație lucrativă. Pe viitor asemenea prof. să se recroteze din școli normale speciale, de care amintesc mai jos.

Absolvenților școlilor normale de învățători să li se admită înscrierea și completarea studiilor în școli normale superioare, unde după doi ani de frecventare și trecere cu succes a examenelor cerute să poată ajunge învățător, cu salar corespunzător, la cursurile complementare, la gimnaziu și la orice altă școală post primar, de nivel corespunzător gimnaziului actual. Asemenea școli normale superioare să fie organizate separat pentru băieți și pentru fete și să se înființeze în alte orașe decât orașele universitare, în deosebi în orașe ca Arad, Sibiu, Tg.-Mureș și Chișinău spre a putea în-deplini pe lângă menirea lor strict profesională și acela de a fi focare de înaltă cultură națională, în regiunile unde se simte mai multă nevoie de această cultură.

5. Pe lângă două din aceste școli normale superioare (una de băieți și una de fete) să fie câte o secție de gradul al doilea, unde vor fi admiși absolvenții distinși al primei secțiuni și vor continua studiile în vederea specializării pentru profesoratul de școli normale de învățători și de învățătoare.

6. Celor mai distinși dintre acești absolvenți cu diplomă de profesori de școală normală, Ministerul să le echivaleze diploma cu cea de licență și să poată fi admiși să prepare la Universitate teze de doctorat, înainte de susținerea acestor teze, după împrejurări, vor putea fi obligați să treacă un examen complementar oral și practic asupra unor anumite materii, pe care nu le-au studiat deloc sau le-au studiat mai puțin în școlile normale superioare.

7. Corpul profesoral al școlilor normale superioare se va recruta de preferință dintre cei mai distinși profesori secundari, cari pe lângă titlul de doctor și unele lucrări științifice se vor fi distins prin activitatea lor didactică și pedagogică.

8. Programul analitic al acestor școli normale superioare să fie armonizat și să aibă ca ideie călăuză pregătirea pentru cariera de învățător-educator al copiilor și de îndrumător al masselor populare.

9. Pe lângă unele din școlile normale superioare să se înființeze o secție administrativă, unde în timp de

Predarea scris-cetitului în școala primară.

de D. Olariu subrezvizor școlar.
(Continuare)

II.

La ivirea creștinismului întreaga întocmire culturală a popoarelor antecreștine eră în absolută decadentă. În urma cuceririlor fără seamăn făcute de Romani, aceștia se îmbogățiră, dar se dedară Apolului desfrâului, neglijând atât treburile Statului, cât și pe cele culturale; iar popoarele supuse de ei, spolițate, fără speranțe de a-și mai redobândi îndependența, degenerară și se demoralizară complect.

Pe când declinul deveni general și părea ireparabil, trimite Dumnezeu pe Fiul său, Mântuitorul Isus Christos, care, în baza principiilor sale umanitare, între care primează: „lubește pe de aproapele tău, ca pe tine însuși” reformează toate construcțiile șubrede sociale și de stat, spulberă rivalitatea dintre diferitele popoare, vestind direct și prin discipolii săi cultivarea *individului* pentru un scop ideal: *uman general*.

Revoluția reformatoare a lui Isus Christos a șguduit din temelii bazele religiei populului evreesc și mai cu seamă pe cele ale împărăției romane. De aceea, Evreii, se grăbiră a-l răstigni, iar Roma să puseră la cale dezlănțuirea furioasă a celor 10 persecuțiuni în contra creștinilor, aderenții și promotorii noului ideal de desrobire generală a omenimii.

Toate au fost însă zădarnice, căci creștinismul cu ideile sale reformatoare necunoscute până atunci, se lăți vertiginos, iar puternicul imperiu roman se prăbuși. Insuș poporul roman dispără, contopindu-se cu elementele care apărură la suprafața noului popoare; iar Evreii se răspândiră aproape pe întreg rotogolul pământului, fără ca să le succedă nici până în ziua de azi a formă o unitate etnică.

Înfrânte pentru totdeauna zăbrelele de încâtușare individuală și colectivă prin forța titanică a creștinismului, popoarele sub influința noului curent începură a respira mai liber și astfel, pe teren cultural se începu o laborioasă activitate, care avea la bază principiile preconizate de Mântuitorul. În

cuprinsul diferitelor țări se înființară o mulțime de școale pe lângă biserică și mănăstiri. Acestea să numeau catecumenate, elevii catecumeni, iar materia care să predă, catecheză.

Aceste școale fiind înființate ca să provadă necesitățile bisericești, se ocupau mai mult cu interesele noii religii. De aceea, elevilor li-se dădea să citească percepțele de religioane, mai apoi scriau și citeau din cărțile scriitorilor bisericești și erau instruiți în cântările rituale.

Mal târziu, pe măsură ce se lățeă și se infiripă creștinismul, se mal înființară școale pe lângă episcopii, apoi școale fondationale și parohiale.

Desbinarea bisericii în orientală și occidentală, întâmplată în anul 1054, a oprit pe un moment mersul regulat al școlii, întru cât atențiunea celor chemați eră îndreptată asupra acestui mare eveniment produs în sinul creștinismului.

Până când școala care stătea sub auspiciile bisericii orientale se sbateă în neputință, cea din apus — care avea întreg sprijinul feudailor și al capetelor încoronate, — înregistreă progrese remarcabile. Știința de carte la popoarele din apus ajunse a fi condiție de viață.

În urma expedițiilor cruciate, a pelerinajilor la Roma, spre a vedea pe papa și a se închină la mormântul apostolului Petru; prin consultarea bibliotecilor de mănăstiri, în care zăceau mărgăritarele culturii antice romane și grecești; oamenii se văzură îndemnați a imită pe clasicii trecutului, pe cari li studiară temeinic. În chipul acesta, s'a prodia un nou curent cultural: *renașterea*. Reprezentanții renașterii erau numiți umanști, întru cât ei pretindeau a se face în școală cultură *umană generală*.

Conziderând, că umanștii combatteau — între altele, — și cultul autorității, referindu-se îndeosebi la potestatea tot mal mult crescândă a papilor, ei au pregătit terenul pentru reformațiunea bisericii, care a și urmat în secolul XVI, prin Luther, Zwingli și Ioan Calvin.

(Va urma)

Pentru cei ce așteaptă răspunsul meu

În ziarele „Voința Poporului” și „Apărarea Națională”, din Arad, am explicat atitudinea ce mi-a împus apelul prietenului D. Boaru, precum și procesul de lămurire a opiniei deschis de d. dir. Popoviciu. În felul scrisului meu, posibil, că în elucidarea chestiunii, pe unii cetitori i-a pus pe gânduri tonul întempestiv, iar alora le-a vânturat primejdiile închipute. Tutozor, cari au pipăit situația mea de președinte atacat și inspector suspendat, le răspund că, în inima mea nu m'a răsbărit volita, nici intransigența distrugerii. Tot ce s'a așternut pe hârțile a fost o explicație mânăată de o constrângere învâluită în dor de lămuriri curate și cinștite. Caracterul meu blăjin m'a ferit de tendințe provocătoare și de ciudate răsboliri de gazetă cu note stridente și banale.

După scrisul moral și disciplinat al meu, ce a urmat? O avalanșă de încriminări și un nolan de insulte cari au atins obiectivul unor spectacole pline de acreala sensibilității.

Concepții turburătoare miute în apocaliză tendențioase, iată ce s'a canalizat în sufletul dascăilor, de când Asociațiunea a fost luată la întă de socotelle sfinților rămași pe dinafără din calendarul organismului ei. Cu o rezeclione, pe care n'o justifica nici alarma trămbițată, nici catastrofa imaginată, pornirile cutropitoare circulau ca niște pumni în obraz, ca să reinvice dechea obscură a valorilor și să rindzească tablăritate muncitorii inoportuni. Motivele acestui spectacol? Neconvocarea adunării generale, care a împedecat manifestarea sănătății corpului didactic, precum și uitarea, de a da loc îndigenilor plictisiți să-și descoarde nervii în decisiuni și hotărări pretinse de interese profesionale. Și pentru a ne acoperi de isbucnire antipatică, nu s'a croșat vocabularul intoleranței nici măcar în chestiune personală. Probleme, cari nu aveau a fi înodate de Asociațiune erau sămânate cu un cinism revoltător și cu o îndrăzneală de adversari ireductibili. Chestiuni, cari nu trebuiau să treacă pragul discuțiilor familiare, s'au rupt din cercul îngust al murmurilor, și s'au țintuit în libertatea păcătoasă pe țiparul șguduirilor sufletești, ca să despice, și mal mult conștiința răvătă a unui om, care în clipele înălțării lui a analizat cu malță ardoare binele ce-l poate întinde colegilor săi. Scuturându-se praful trecutului, din idealismul meu pripășit într'un cuib de cultură dela țară, s'a făcut legendă politică și, un semnal de alarmă cu o mare cheltuială de cerneală inferbântată.

Bucuroșul de a mă fi văzut pe banca acuzaților, au dat semnalul buclumelor să suze imnului îngropării. Pentruce? N'am fost visător căutat de elevi în trecutului meu cultural, nici împins de soartă să merit locul de preș. al Asociațiunii.

Adunarea generală a Asociațiunii nu s'a țintit din anul 1925, fapt, care a îmboldit nu numai pe cei ce au părășit-o, ci chiar pe pensionari să discute în gesturi largi și să tanteze drepturile actualului comitet de a se gira de eflux al voinței maestății sale corpului didactic din J. Arad. Ce s'a văzut printre degete prin acest gest al com. Central? După mine, imposibilitate, iar după alții arguși pânditorii, tendințe politice amestecate cu dorințe de cădere a unui regim de guvernare, căci numai așa ne putem învârți în hora dominației. De ce se agată credeul deraiat, că între pumnii strănși, al actualului guvernări, noi, cari nu ne putem lefă în amenințări și presiuni. Ce aberații, ce sminteli în șoc cotelile gândurilor negre ca păcatul!

Nicolae Cristea

În vederea reînvierii „Asociației Inv.” Arad

Ecce Homo.

În Nr. 10 al „Gaz. Inv. d. coleg D. Popoviciu mă vizează pe mine, subsemnatul, ca autorul articolului răspuns publicat în Nr. 8 al acestei gazete. D-sa zice: „După cât știu chiar *cassarul* general al secției județene Arad, simțindu-se cu *musca pe căclulă* află de bine a răspunde la articolele mele bazate și documentate!”...

De oare-ce nu precizează, în ce calitate mă numește cu *musca pe căclulă*; ca și *cassar* ori ca și membru al comitetului central, (?) îl șomez a lămuri, a preciza aceasta parte din articolul D-sale, căci e o insultă gratuită a unui pe cineva, care manipulează banul public — cu *musca pe căclulă*. E o mare necuviință din partea unui om care ține la demnitatea sa, ca fără a avea cele mal mici dovezi să arunce în mod ușuratec o astfel de vorbă.

Or, dacă cere dovezi în ce privește manipularea casei asociației, să le publice fără nici o rezervă și eu fi voi fi mulțumitor pentru că-mi va da ocazia să-l dovedesc contrarul cu acte și nu cu vorbe. În caz contrar va trebui pe altă cale să-mi caut satisfacție contra acestui insulte.

Am împresia însă, că de astădată, Dsa prin tangentă caută un refugiu dela un răspuns obiectiv la întrebarea „Unde ni sunt visătorii” a doua: Să nu școmonim trecutul, ci să muncim cot la cot, ca să refacem prestigiul asociației — a treia că Dsa că e unul care a pus bețe în roate, ca cel puși în fruntea asociației să nu poată munci cu efect. Și în fine s'a zis, că dacă nu voește să fie de folos cauzei, să nu pună pedici și pe mal departe....

În aceste constatări și afirmări vede Dsa picuri de venin? Mal de grabă e o rugare indirectă, ca să ne lase în pace pentru a munci, căci omul e sub vreme — și aceste sunt hotărâtoare în activitatea omului. — Adunarea generală a asociației e competentă a se pronunța asupra activității celor puși în frunte, — și acolo are fiecare vorbă.

Până atunci e un laș acela care aduce învinuiri cu subînțelesuri mal ales în ce privește casa asociației. Sunt la dispoziția ori cărei controle competente.

În ce mă privește personal am spus-o totdeauna deschis, care e părerea mea față de trecutul asociației și dacă am sărit în apărarea ei am făcut-o în înțelesul bine priceput al prestigiului asociației și nu mi-a fost intenția de a acoperi eventuale greșeli și răspunderi. Nu pot însă tolera a fi stropit cu noroi de oameni, cari în discuția unei chestii ardente nu știu face nici o deosebire între oameni.

De aceea, dacă în partea întâi nu-l pot aproba pe d. coleg, în schimb, însă în partea a doua al articolului D-sale în cele mal multe puncte îl aprob.

Și în deosebi în pasajul unde zice: „Credința, dragostea și nădejdea să fie punctul unde să se întâlnească toată activitatea noastră. Înțrea noastră să fie sinceră și adevărată și de așa că dacă s'ar aduce piroane pentru unul din noi, toți să strigăm Aduceți piroane și pentru noi!”

Aceasta însă trebuie susținută în mod general și altruistic. Or în cazul de față nu denotă sinceritatea celor afirmate mal sus, căci Dsa cere piroane numai pentru membru comitetului, iar pentru Dsa nu — deci — *lata Omul*.

T. Cherechean
cassar general.

un an, absolvenții cei mal distinși ai primei secții și a celei de a doua să primească pregătirea necesară personalului de control școlar.

10. Absolvenții secțiilor primare și ultime a școlilor noștre superioare să poată fi admiși să continue ocupația lor de învățători la școala elementară, dându-li-se însă salariul corespunzător titlului superior obținut.

Aplauzele Dv. imi dovedesc, că propunerile mele nu au nevoie de multe explicații. Asupra a trei puncte mă simt însă dator să dau câte-va lămuriri. 1. Școala sup. de care vorbesc aici are menirea cu totul deosebită de menirea universității. Aceste instituții tind din ce în ce să devie organele de cercetare adevărului și crearea științei. Pe dănsene nu le preocupă educatora așa de însemnată a formării educabililor. N'au nici competența nici timpul și nici mijloacele necesare să îndeplinească această sarcină. Cercetarea științifică împune specializarea dusă la extrem. Despre acest lucru s'au convins oamenii înțelepți de școală din alte țări, iar șc. norm. sup. îndependentă de Universități, cari funcționează în țări ca Ungaria, Bulgaria etc., sunt dovadă de neputință.

2. Școalele noi să fie create în alte orașe pentrucă toate statele conștiente de menirea lor dându-și seamă de aceasta fiind înființate în momente după întărirea statului sau paguba lui, au fost înființate în locuri unde îndeplineau menirea de posturi culturale.

După războiul mondial Germania a întemeiat o nouă Universitate la Colonia, care a ajuns în scurt timp a 3 Universitate din Germania, deși în apropierea frontierei de Vest mal ai încă 2 posturi universitare Heidelberg și Bold.

Mal mult, Prusia înființează 3 Academii sup. pedagogice pt. inv. în puncte importante: Bonn, Chiel și Elbing. Ungaria înfrântă, redusă la a 3 parte din teritoriul și populație păstrează cele 4 Univ. dinainte de război și le așează la puncte strategice. Și pentru a întări mal mult frontiera culturală războiană transferă la Seghedin școala normală sup. Elisabeta din Budapesta. După cum se afirmă într'o broșură înaintată Biroului de Cooperare intelectuală dela Geneva: „I s'a părut Ministerului Ungar de Instrucție că este de cea mal mare importanță publică să creieze centru de viață intelectuală în provincie în afară Capitalei”.

3. E bine că să permitem inv. cari au obținut titluri sup. academice să-și poată continua activitatea lor de inv. la catedra rurală dându-li-se titlu și leață corespunzătoare. După cum în alte țări și la noi funcționează teologie și alți magistrați cu titluri academice la țară și pot fi înaintați la ranguri de consilieri de Curte, tot așa este și drept și folositor, care merge în mijlocul țărănimii noastre să se găsească și inv mal luminați.

Răvașe dela sate.

Din Rădești (jud. Arad)

După un deceniu dela unirea tuturor românilor, mă inspăimânt grozav privind prăpastia ce există între fil acele națiuni, o prăpastie ce ne desparte sufletește împărțindu-ne în mai multe tabere în fața înaltului Creator.

Legile Statului român au recunoscut de curând ca religione și secta baptistă. Recunoașterea s-a făcut pe principiul libertății cultului. Ești liber a face ce vrei numai să nu superi pe altul. Se naște întrebarea dacă e dăunătoare bisericii ortodoxe în general statului român aceasta sectă? Privind lucrurile în mod superficial ne-am putea pronunța negativ, dar cunoscând fondul și manifestările celor căzuți în această rătăcire, ne dă foarte mult de gândit. Căci, iată ce constat:

Imi îndeplinesc frumoasa și greaua misiune de învățător în comuna Rădești Județul Arad. La venirea mea în aceasta comună, în toamna anului 1926, am avut nefericirea de a vedea l-a oară pe urmașii lui Tralan și Decebal, despărțiți în două cete: Cres-tini-ortodoxi și rătăciți-baptiști.

În primii ani de apostolat am căutat împreună cu precucernicul preot local, a infiltra în sufletele tinerilor vârstare, fil ai rătăciților, dragostea de credință strămoșească. Dar vai! ce greu e să convingi pe cineva care pășind pragul școlii este deja apucat pe calea rătăcirii! Acești copii cari învață în Istoria neamului despre Ștefan cel Mare, apărătorul creștin-tății, despre Mihai Viteazul și alți mari ostași cari au păstrat credința datinele și limba strămoșească, trăesc viața marilor voievozi, cât timp sunt între zidurile clasei spre a fi spulberate acasă de talmăcirile greșite a le Sf. Scripturi de către un părinte trădător al religiei părăsitate. Și m'am convins despre aceasta în decursul anului șc. 1928 | 1929.

La sărbătorile naționale nu numai că sectarii nu au luat parte, dar au reținut și pe fil lor de a participa la marile sărbători naționale ca: Unirea principatelor, Ziua Eroilor, și alte date ce ne amintesc faptele glorioase ale trecutului nostru.

În ziua de 11 August a. c., comitetul de educ. fizic. și națională a avut ședință în comuna noastră. Prea cucernicul pr. Popoviciu din Almaș a arătat într-o formă și de o blândete apostolică rătăcirea lor dela credința adevărată. Au luat parte și o mulțime de baptiști, cari pe timp ce conferențiarul căuta a-i convinge, cu citate din Sf. Scriptură, începeau să se agite spunând: „Nu-l adevărat” A urmat conferința D-lui N. Tărăpoancă inv. Mustești despre „Legătura între școală și familie”. În acest timp spre a împedeca pe conferențiar, ne pomenim deodată că fanfara baptistă începe a intona „Imnul Regal” din adunarea baptistă situată la 100 m. distanță. Rătăciții au căutat prin

acest mijloc să ne zădărnicească ședința. Intonau Imnul Regal în batjocură în timp ce inimosul inv. căta prin cuvinte alese să facă o apropiere între școală și familie. Cazul a fost arătat celor în drept de către Preș. Comit. dar... durere nu s-a luat nici o măsură pentru că... se zice că Dnii baptiști ar fi susținuți de un atotputernic politician guvernamental.

În ziua de 29 Sept. a. c. comuna noastră a avut cinstea să primească în sânul ei pe precucernicul Pr. I. Tomoș-Lupeștivenit în aceasta comună spre a o salva după puterile D-sale, dela primejdia baptistă. Întreaga zi și-a petrecut-o în mijlocul poporului, arătând în biserică prin frumoasa-l predică primejdiile ce ne așteaptă atunci când ne lipsește unitatea sufletească. Și-a exprimat durerea că-și revede satul de unde i-și are origina împărțit în mai multe cete în fața lui Dumnezeu și îndeamnă pe credincioșii ortodoxi a se ruga bunului Tată Cereșc pentru a-i readuce la sânul bisericii mame. După masă și-a continuat conferința însoțită de astădată de rularea unui film cinematografic, cu proiecții fixe „Din viața Mântuitorului” și un alt film, urmările beției-însoțite de explicări și sfaturile părintești. La aceste toate au luat parte numai credincioșii ort. pentru că sectarii au fost duși în comuna vecină Bonțești, unde aveau concurs de fanfare.

Sunt și alte multe de spus spre a arăta că baptismul e de temut nu numai pentru biserică creșt. ort., dar și pentru existența Statului român.

Un părinte care nu-l dă voie copilului să participe la o sărbătoare națională, care îl trimite la școala statului numai pentru că e siluit îl cred capabil de a infiltra în sufletul micului vârstar sentimente cu totul contrarii celor naționale.

Dacă în războiul trecut am avut trădători pe jidani, în cel viitor acești rătăciți după cum au fost capabili a-și vinde credința îl cred tot pe atât de capabili de a-și vinde patria.

Când în timpul unei ședințe cu scop pur național, ei manifestează, mă face să cred că religia lor se inspiră cu idei dela poporul de peste Nistru.

Când manifestează în timpul ce un urmaș a lui Cristos își îndeplinește misiunea de apostol al Bisericii de Stat, mă fac să cred că sunt mai de temut de cât ori care alt dușman. Da pentru că baptismul din România subvenționat de străini introdus de unguri pentru a ne desagra sufletește, continuă astăzi a săpa la temelie bisericii și Statului român și o să ne pomenim într-o bună zi și răsturnați. Aceasta bun înțeles dacă vom continua a dormita încălziiți de idea că visul milenar ni-l-am împlinit.

Decl. mai multă atenție la această sectă, căci primejdiile ne așteaptă!
Ioan Ardeoiu.
inv. dir.

Situația generală a învățământului primar.

O statistică a ministrului Instrucțiunii.

La ministerul Instrucțiunii s'au strâns toate datele statistice cu privire la situația învățământului primar din întreaga țară. E vorba numai despre învățământul primar al statului, în cursul anului școlar trecut.

În vechiul regat au fost înscriși în școlile rurale 789.036 elevi, din care au promovat 487.715, iar în cele urbane 112.241 din care au promovat 82.113.

În Transilvania au fost înscriși 347.821 elevi în școlile rurale, promovând 232.451, iar în cele urbane 36.977, promovând 27.037.

În Bucovina au fost înscriși 78.451 în învățământul rural, din care au promovat 54.086, iar în cel urban 16.216 din care au promovat 10.786.

În Basarabia au fost înscriși 259.411 în învățământul rural, în care au promovat 119.400, iar în cel urban 36.733 din care au promovat 14.880.

În total, în întreaga țară, au avut 1.474.719 elevi înscriși în învățământul primar rural și 198.719 în cel urban.

Au promovat 893.655 de elevi din învățământul rural și 139.816 din cel urban.

Personalul didactic a fost în Vechiul Regat, au fost 7058 la sate și 3019 institutori la orașe; în Transilvania 7342 învățători și 968 institutori; în Bucovina 1956 învățători și 562 institutori.

În total au fost 31.929 învățători rurali și 5409 institutori la orașe, sau pe toată țara un număr de 37.338 membri ai corpului didactic primar. Localuri de școală, în vechiul regat, au fost 7058 la sate și 625 la orașe; în Transilvania 3826 la sate și 160 la orașe; în Basarabia 1919 la sate și 188 la orașe; în Bucovina 477 la sate și 61 la orașe. În toată țara au fost, deci, 14318 școli primare, din care 13280 rurale și 1038 urbane.

INFORMAȚIUNI.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pe un an . . . . . 160 Lei

Pe 1/2 an . . . . . 80 „

Abonament de sprijin 1000 lei

Adunarea generală a „Asociației învățătorilor” — jud. Arad, se va ține la 3 Noemvrie crt. în com. Ineu. Toți învățătorii sunt obligați, conf. statutelor a lua parte la adunare.

Domnii colegi, cari au reținut până'n prezent „Gazeta Învățătorilor” sunt somați să și achite până la 1 Noembrie crt. abonamentul, în caz contrar li se va sista gazeta, urmând să plătească numerile apărute pe altă cale.

În zilele de 6 și 7 Decemvrie a. c. se va ține la București adunarea generală extraordinară, alcătuită din delegații Asociației Generale a Învățătorilor din Ardeal și Asociația Învățătorilor din Banat pentru discutarea și votarea statutului organizației unitare a învățătorimii române.

Sâmbătă 26 Octomvrie a. c. a avut loc în Oradea adunarea generală a învățătorilor din Bihor.

Tribunalul din Arad, desbătând în ziua de 14 Octomvrie crt. procesul dlui Nicolae Cristea, fost revizor și inspector școlar, a constatat că este nevinovat, achitându-l și suspendând procedura de urmărire.

Paralel cu lucrările de înglobare a ministerului de culte la cel de instrucție publică, d. prof. I. Banciu, directorul general al contabilității din ministerul Instrucțiunii, lucrează la armonizarea într'un singur buget (pentru anul 1930) a bugetelor celor două departamente.

Ministerul de instrucție publică, va fi contopit pe viitor cu ministerul de culte și arte.

Revista Asociației Generale a Învățătorilor din România va apare lunar cu începere dela 1 Ianuarie 1930. Aceasta revistă având menirea de a fi organul de publicitate central al Asociației tuturor învățătorilor din țară, apariția ei a trebuit să fie amânată până la data când unirea Asociației Învățătorilor din Ardeal și Asociației Învățătorilor din Banat cu Asociația Generală a Învățătorilor din România va fi desăvârșită prin votarea statutului unic.

Aviz Domnii colegi cari doresc să iee parte la masa comună ce se va ține la Ineu, în ziua adunării generale, sunt rugați să avizeze despre aceasta pe d. director P. Roșu, din Ineu. — N. Cristea preș.

Un permanent motiv de legitimitate nemulțumire a fost pentru învățători întârzierea cu care li-se plăteac amărătele salarii ce primesc. De aceea va face mare bucurie dispoziția luată de curând pentru curmarea acestui rău. Pe viitor toate instituțiile de stat trebuie să-și plătească funcționarii la 1 a flecării luni.

Schimbare de mers al trenurilor: Trenurile Căii Ferate Arad-Podgoria, cu începere dela 15 Octomvrie a. c. vor circula în modul următor: Pleacă din Arad la: 5.20, 8.0, 11.30 și 17.50. Dela Pâncota 5.10, 7.56, 11.35, 14.25, 17.45, Dela Radna: 5.30, 8.15, 11.46, 18.06.

Costul abonamentului să se trimită numai dlui Ioan Drecin, inv. în Cuvin p. Ghîroc, administratorul gazetei noastre.

Plata salariilor învățătoarești. Asociația învățătorilor din Bucovina a adresat ministerelor instrucțiunii și de finanțe, precum și Camerei și Senatului o cerere, în care arătând chinurile, prin care trebuie să treacă învățătorii până ce și pot încasa leafa, au cerut: 1. Să se schimbe Legea Contabilității publice astfel, ca leafurile să fie plătite la zi întâiu a flecării luni, și 2, leafurile învățătorilor să nu se plătească prin percepții, ci prin administrațiile financiare. — Ministerul de finanțe a răspuns (Nr. 200.118 din 31 Iulie 1929), că Legea cea nouă a Contabilității prevede plata în ziua dinntâiu, iar ce privește necuviințele percepțiilor, învățătorii să aducă la cunoștință cazuri concrete despre purtarea necuviințioasă a percepțiilor, ca să-i poată pedepsi.

Asociația regională a învățătorilor din Bucovina a adus la cunoștință inspectorul financiar Antonescu din Cernăuți mai multe cazuri de felul acesta și îndeamnă pe învățătorii de-acolo să-l comunice orice alt caz.

Cum s'a repartizat subvenția acordată școlilor minoritare.

Subvenția de 2 milioane lei, acordată de ministerul instrucțiunii școlilor profesionale minoritare a fost astfel repartizată:

Școlilor romano-catolice 29 la sută; celor reformate 20.5 la sută; celor israelite 17 la sută; celor bulgare 3 la sută; celor mahomedane 2 la sută.

Restul de 25 la sută va fi repartizat între școlile ucrainiene, rusești, rutene etc.

Repartiția subvenției s'a făcut după numărul școlilor, iar nu după numărul populației, al elevilor și impozitului.

Față de această repartiție, parlamentarii evrei se consideră nemulțumiți afirmând că evreii au fost nedreptățiți, ei reprezentând cel mai mare număr de elevi minoritari. Ei impută guvernului favorizarea școlilor ungurești, al căror număr este în disproporție cu populația școlară și pretind că singurul criteriu just, este criteriul numărului elevilor.

A apărut:

Cetatea cu porțile închise

Parabole de Al. T. Stamatiad.

Operă premiată de Societatea Scriitorilor Români. Ediția II. Editura Cultura Românească. București, Str. Pitagora 19. Exemplarul 35 lei.

BAE DE INNOT
deschis pentru femei și bărbați
în fiecare zi
6-8 m. p.
BAILE
SIMAY

Redactor responsabil:
ION JELECUȚEAN